

Karel Hvízdala

SVĚT VÁCLAVA CIGLERA

KAROLINUM

Svět Václava Ciglera

rozhovor

Karel Hvizďala

Vydala Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum

Praha 2022

Grafická úprava a sazba Clara Istlerová

První vydání

© Univerzita Karlova, 2022

© Karel Hvizďala, 2022

Inventor y of exhibitions © Jana Šindelová, 2022

Photos © Jan Malý ml., Michal Motyčka a archiv Uměleckoprůmyslového muzea
a Václava Ciglera, 2022

Typography © Clara Istlerová, 2022

ISBN 978-80-246-3773-0

ISBN 978-80-246-5239-9 (pdf)

Univerzita Karlova
Nakladatelství Karolinum

www.karolinum.cz
ebooks@karolinum.cz

... NECHAT SE VĚE
 ... DO NICH VSTUPOVAT
 ... OSNOVY
 ... ENÍM A REAGOVÁNÍM

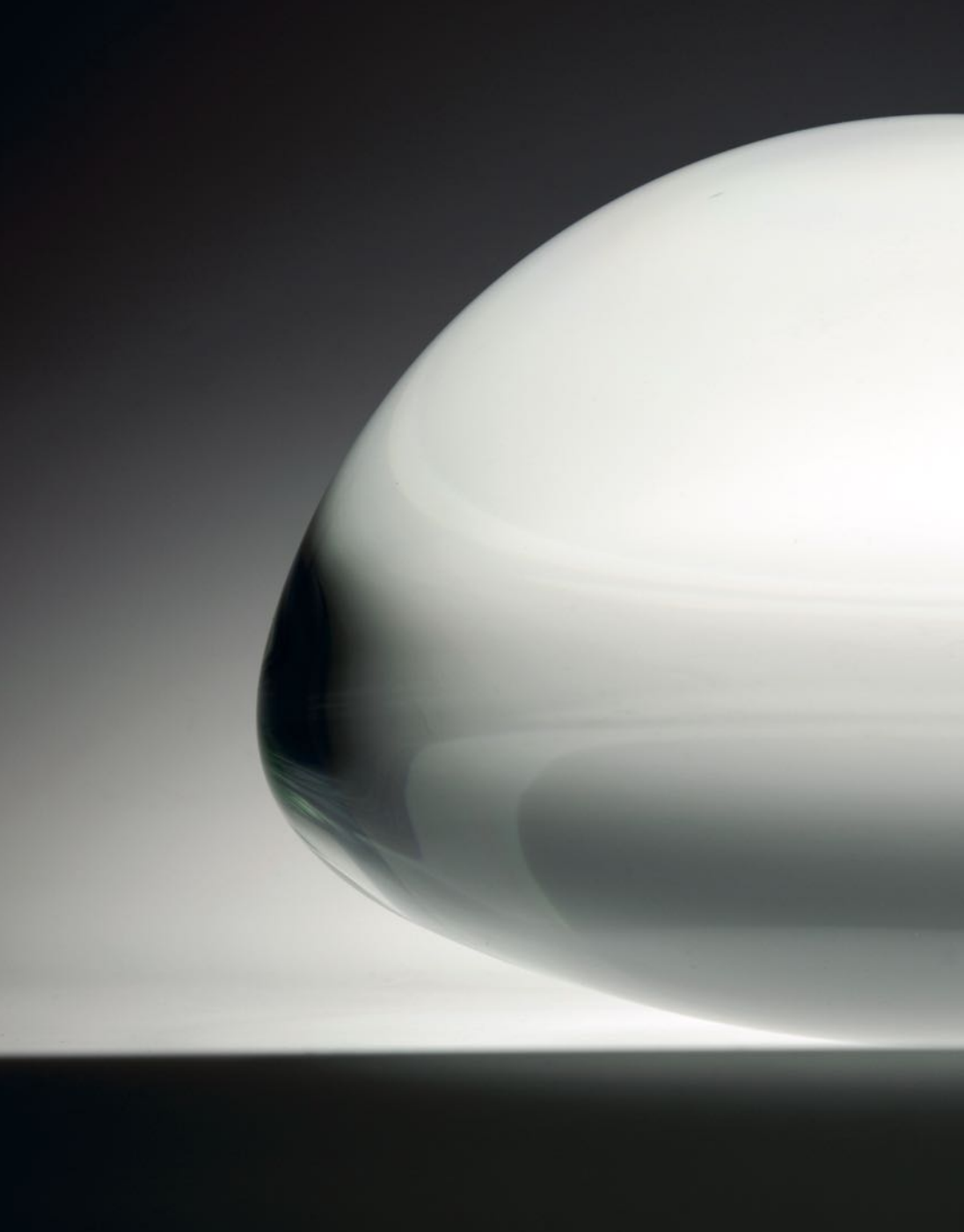
... VYHODNOCOVÁNÍ
 ... MYŠLENÍ
 ... A SONDAŽ
 ... EVOKUJU

UMĚNÍ JE ZŘENÍ ..... VIDĚNÍ
 UMĚNÍ JE VYJEVOVÁNÍ ŘÁDU
 ONOHO NEJNITERNĚJŠÍHO TAJEMSTVÍ
 AŽ K POVRCHU JEJÍHO CHVĚNÍ
 UMĚNÍ ..... TEDY POEZIE .....
 JITŘENÍ CHVĚNÍ
 TIŠENÍ CHVĚNÍ

UMĚNÍ ..... POEZIE ..... JE
 OBMĚNA BOHA ..... Z POTŘEBY
 A BÝT MU NABLÍZKU

V   E   J   C   E
| /   /
V Á C L A V   J I Ř Í   C I G L E R

Motto / Tvořit znamená otevřít se uvědomovanému a vyjádřit jeho vytušený obsah a smysl. Umění prý od slova uměti, nedělám umění, vytvářím jen podněty k dialogu s těmi, s nimiž jsem si blízky v hledání utajeného smyslu.

VÁCLAV CIGLER

Průzor, 2004, optické sklo

- 13 Prolog
- 21 **Vsetín a Nový Bor /1940–1951**
- 32 **Praha /1951–1957**
- 58 **Bratislava /1965–1979**
- 75 **Poděbrady, Litomyšl, Litoměřice a Praha**
- 86 **Ještě**
- 111 **Vzkaz**
-
- 145 *Biografie*
- 149 *Samostatné výstavy (výběr)*
- 152 *Účast na kolektivních výstavách (výběr)*
- 159 *Realizace ve veřejném prostoru*
- 166 *Zastoupení ve veřejných sbírkách*
- 166 *Literatura*
- 169 *Bibliografie – okruh Ciglerovy školy*
- 174 *Výstavy věnované problematice Ciglerovy školy*
- 175 *Absolventi a studenti Oddelenia sklo v architektúre
na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave 1965–1979*

Maska před obličej, 1965

Prolog / **Kdo je Václav Cigler?**

/...JÁ NEJSEM

JÁ SE TEPRVE STÁVÁM

TAK JAK HAD

ZBAVOVÁNÍM SE STARÉ SVÍRAJÍCÍ KŮŽE

A OBNAŽOVÁNÍM SVÉ NOVĚ UVĚDOMOVANÉ PODSTATY

/...JSME, abychom zpřítomnili to, čím jsme navíc. JSME z látky tajemství, z látky podnětů, z proměnné látky k proměňování a ozřejmování doposud zatajeného. Jsou tajemství a jsou pravdy, které se nedají vyslovit ani zprostředkovat: prostě jen svítí. Organizuji prostor, vymezuji jej a otvírám. Člověk je mně formou i obsahem. Člověk je, aby se do vesmírného procesu zapojil. Aby zanechal po sobě znamínka. Nedělám obrazy, nedělám sochy, dělám monogramy-grafy svého tušeného já. Jsem výtvarník, člověk práce. V úředních dotaznících vyplňuji kolonku zaměstnání slovy: Výtvarník z povolání. Celý život pracuji se sklem, proto jsem vnímán a nazýván sklářem. Jako výtvarník se zabývám i krajinou, architekturou, průmyslovým designem, osvětlovací technikou, odíváním i šperkem a fantazírováním na téma: vnější prostor světa jako možnost jeho využití pro účely nových potřeb člověka. Současný prostor je neustále zdevastovaný průmyslem, těžbou a znehodnocovaný odpadem. Mám obavy, že jednou neumožní člověku jeho rozvoj odpovídající stále vyšším životním nárokům.

Jste umělec? Řekl jste to někdy o sobě? /...To slovo bych asi nepoužil, protože pokaždé se vidím jinak, a to nejenom co se týká práce, ale i kvůli reflexi toho, jak jsem se vyvíjel a jak jsem se vnímal. Sebereflexe se s časem proměňuje. Proto pojmenování mé profese bylo v čase nejrůznější. Když jdu do hloubky paměti a snažím se přijít na to, o co mi šlo, uvědomuji si, jak se má zadání měnila. Obecněji by se asi dalo říci, že jsem tvůrce: snažím se zbavovat nánosů a vracet se k sobě.

Kdo je umělec? /...Ten kdo se zabývá uměním, tedy událostmi vztahů, kdo cítí v sobě nějaký náboj a chce ho vydat. A umění je zření... Vidění tušeného, umění je vyjevování řádu, onoho nejniternějšího tajemství vzlínajícího až k povrchu vlny, až k povrchu jejího chvění. Umění – tedy poezie – je chvění, jitření chvění, tišení chvění... Ve slově umění je obsaženo i to, že člověk něco umí, jenže čím je člověk starší, tím víc ví, že toho mnoho neumí, a sonduje v sobě, čeho je schopen, a snaží se umět. A tvůrcem je ten, kdo něco vytváří. Mnozí si to o sobě myslí a za umělce se považují. Budiž jim to přáno. Já si však myslím, že umělcem může být nazýván jen ten, kdo společnosti přináší nové myšlenky a podněty a obohacuje tak druhé svým osobitým, přitom zodpovědným způsobem.

A navíc ten, kdo v daném čase nebo v předstihu si uvědomuje, co společnost ke svému životu a dalšímu rozvoji potřebuje a jak na tyto stávající a nastávající nároky svými kreacemi reaguje. Tvůrčí člověk